د زړه وينا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ويب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلى شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ګښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټی پر پوله کښېني او په داسې وينا څنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستی	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونږ دسفریوه خاطره	9
دهقانی	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
ګرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښې	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمني خاطره	26
په وربل باندې ګرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اومملکت	28
لوی افتخار	30
ویده ګوجر	32
ناڅاپی کانی	33
تګی اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم.. 60
غريب ماشوم... 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بډای.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازميرمني... 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوګردونه.. 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب... 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي.......... 84
دروح اطمينان 84
صبر.......... 84
ددنيا قانون.......... 85
يوسف اوزليخا.......... 85
فکراومينه 86
آشنايي 86
فکراو کار.......... 86
بې خبري.......... 87
علت اوسبب.......... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات کودړی 88
خوشحالي 89
تور او سپين.......... 89
شعراو حکمت.......... 91
سپين او تور ديوان.......... 91
حقيقت.......... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.......... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.......... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانـدې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودټول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښي فکراوخیال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي

دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته

ښکلي ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوي ځا ی که مسجد که کلیسا وي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې و ي موزون د ی

که رباب و ي که شپیلۍ و ي که داریا و ي

ننداروا وتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلى مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلى لاپخوا وي

د صلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره

چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي

وروروليى صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي

نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي

خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنياکښې

نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغور وي
شرمنده ذلیل سرټیتی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جـــــــګ شــــــي هرچېرتــــــــه دصـــــــلح بيرغونــــــه
شــــــــــي پـــــــــه ســــــــمه لارروان سياســــــــــتونه
دانســــــان زړګـــــــی لـــــه جنـــــګ اوجګـــــړې تورشــــــي
تــــــوره ماتــــــه شـــــــي اوجوړورنــــــــه څـــــه نورشـــــــي
خولــــــــــه نــــــــــه وي علامـــــــــه دخجالـــــــــــت
پــــــــه خــــــــدمت خــــــولې کېـــــــدل وي شـــــــرافت
يولــــــــــه بلـــــــــه محبــــــــــت مهربـــــــــاني وي
د „الفـــــــــــــت“ هيلــــــــــه اوفکـــــــــــر جهـــــــــاني وي
زه لـــــــه تـــــــاځني ځـــــــاريږم تــــــه لــــــه مانـــــــه
کـــــــه جــــــداهم وي زمـــــــاآيين لــــــه تانــــــه

مينه اودوستي

مينــــــــــــه ګلزارتــــــــــــه بلـــــــــبلان راولــــــــــي
بلوډيووتـــــــــــــــه پتنګـــــــــــــان راولـــــــــــــــي
شـــــــاه دګــــــــدازره تـــــــــه نـــــــــژدي کانـــــــدي
دخوارجـــــــــونګړي تـــــــــــه ســــــــــلطان راولــــــــي
کــــــه يوپـــــه ځمکـــــه بـــــل اســـــمان کښـــــې اوســـــي
ځمکـــــــــي تـــــــــه ســـــــــتوری داســـــــــمان راولـــــــي

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنی مې نیسي

مینه په مابانېدي پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سړي شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دي ټیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبند دي فکرخاوند دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړي له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دریدلی بې سرکوزی
ځان دي نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته حیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شاٍن دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوروترخوژوندی بې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اره کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توره تیاره کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشاره کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسره کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناره کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دموږنشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یارانې
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې رېباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېړې اوپسونه
ښنه پټې اوښنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورښيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده ښې ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنہاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورېږي، غورېږي ګولېږي دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتېږی يم ځکه
لکه ګل هره شپه ځاځکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېټۍ
وبه نه شیندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررورته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوښ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی پې حرکت کېږه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شووه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو وروركړه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښي

تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک تېنګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټۍ پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګرډلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپریږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي بې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کیني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کیني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپڅ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسېږي پکښې بل شانته هوا ده

پیره دارېږي یوسپین دیودی ورنه وېره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاربې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهيږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي ځاروونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترېې توري زلفي   تک سپين مخ يې دلېلادی

سپين سپيڅلی ښکاره کېږي   ته به وايي سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځليږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا بريښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپيڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بليږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندې هوسيږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوکتونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهیږي   جرږوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښتروېې پېرې کړي
دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی   درنا هلته اثروي

کوه طورغوندي ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورخخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندپرغنيمت دی

ددې باغ خورې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړيږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوستوزږونوخاوندان

له بل لوري ورته غرشو داخه وايي

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستاېي

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياررويستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شې خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسودېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه ورېښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته
نناداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته
مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مینه پالونکی آشنایان نشته
په باغ وبڼ کښې تازګي ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته
دلوبومنډومیدان جوړشوی — میدان دفکردجولان نشته
په ادیرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثیرنوردباران نشته
په خوله ډېربنه دی زړه یې بنه نه دی — بنه فکر نشته بنه ګمان نشته
مین په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته
دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه
آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو
دمینو د دردمنو رنځورانو
دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه
دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې وویني سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورڅخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره ويرېږم
دخليل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زيری مې دربانده پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوری ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

١ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لړ لفظي تغیرورغومی اوډګېدی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
څکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زیړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زيړې پاڼې چې رېږي خورالوېږي
څکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته بې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بډايان دي هم هواته هوسيږي

درروان دي ګرځېدونکښي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله

زېړنارنج دي په شنوپاڼوکښي داوايي

په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ځومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهېږئ خپل قيمت نښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتويېږي

سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاني دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نياز دی
چاچې کړله سرلويي راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د„الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرگس سترگې خوستا په لورکږې دي
په گلشن کښې مې چې نن مازدیگرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرگردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زرگی ویوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرگنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی پې لیندی بانه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پاڼه پې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوي ویالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښې تولي لوبېدلي
ددي ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدي وشریک یوبې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وي
لکه ګوتي دیوه وجوددلاس وي
چامبوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډیرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمنې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وي پکښې خوروازه

هرمرغه موېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوتی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیارویه هري ونې ډیرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوتي ګوره
ونې ډیري خوباغ یودی که پوهیږي
که کوي بل رنګه فکرډیرغولیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونړه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ړدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې بې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټې درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غونډې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســـــتایل کېـــږي پـــــه دنیاکښــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــــه

لـــــوی افتخـــــاردآزادۍ دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــه

دیـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښــــې بـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تـــــریخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښــــې پـــــه بړېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچاډارنشـــــته

هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــــي

یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوینمـــــه

لـــــه باجوړنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دېـــــره ناپاکـــــه ناروا وینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرستړی وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکې اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بيداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی

يوتن خوب ويووړنصيب يې خوارو
هغه بل وېښ و بخت يې بيدارو

د دواړومېښې وزيږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې وېښ ګوجرکړې مېښ کتۍ تولې
له خپلومېښو لاندې راټولې

څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ويښ شوساله خوبه
وي ليدله دارنګه لوبه

تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټۍ راوړينه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وريسې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي کاڼي

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانۍ له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچالاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تابه هم کله وي کانۍ غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼی فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېولوحرکاتوکښې عمیق شه

وریه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه

یوناڅاپه ولوېدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې

همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نویې کانی له خپل کوره کړ ګذار
خبرنه وچې راځي ځوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېت وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربيې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدۍ جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګى دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

تهګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه توليږي
راشه پرېږده نورکارونه دريا

اورلړونی غوندي سوی اوتک توريې
اميدمه لره دخپلې زرغونتيا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا

چې له نوکه ترکوتيه تول غرض دی
دانسان په نوم ياديږي خه بلا

خپله ګټه اوضررخيروشر بولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان خوک دی زه يې دومره پېژنمه
چې حيوان نه بېلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پرې کښیږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولول دیوه بل په هغه دا

ګله خوښ ګله غمجن ګله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولۍ اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې سړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې ګړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سیلاب دزمانې واره ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
بمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې بمه   غره اوصحراکښې بمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا امید رڼا

نوی دوردی راغلی
یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي
چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده
رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل
راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی
شاګردان ېې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوند پېښ دی
مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت ېې په تیاره کښې
نورسپوږمۍ ته ځې روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه
چې نورتول تري ګرېزان دي
له ېر څه وغوړوه سترګې
چې ته څه ېې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم څاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددي جهان په تاسمسوردی
بي له تادځمکي مخ چې ګورم توردی
نتيجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حيران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنياته
داجهان دي ښايسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښي ايښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددي ځمکي هريوبوټی لويوي ته
دباغو خامي مېوي راپخوي ته
لويول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندي خدای کړی دادنياده
سپيني واوري دي اوبه کړې غرو رغوکښي
بيادي کړه روان رودونه په شپلوکښي

تادا ورځي کړي رڼا زمونږ دپاره
چي مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېي
ته په اصل کښي غټ ستوری دباختريې
ځکه دلته ستا تاثيرله بل هيواده
يوپه لسه وينم زيات دژوندبنياده!
پيداشوي په دې ځای کښي آرين دي
ديوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده
نورومونږ ځني اخيستي تل الهام دی
مونږ دېرمخکښي آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پيداکيږي ثمر
دی نمک خوردي وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې يولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزيارد هرچا جوړيږي ښکلې دنيا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي کښه خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ساتو آزادي ستایو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوڅوکښې   په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانـدې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو   مین په اعتلا یو   دهرمرض دوایو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو	هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو	ورته خبرورکوو
مخ کړځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي	ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو	اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ	دافریضه ده زمونږ
دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو	دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره	دآزادی دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو	زړه زرور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو	ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهتر ورکوو	په وطن سرورکوو
دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي	خواروبربادې وي
مونږ دپنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو	آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشا ل دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي ورې ورې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباول کوي
ورېتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انګېږدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژېړدی
بې کما ل که لري ما ل هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصېږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼایي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادي په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه
د توري برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا
دتوري قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو
د ښکار عادت د باز بابښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــویدي اوس

بیابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بیابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـینونه نـــه ځـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلایلوفیصـــــله ونشـــــوه
غوځـــــه اوپریکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه ځـــــي

ښکاري باز

بـــــازنیولی پـــــه منګولوکښـــــــې سیســـــۍ وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې ځـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاویـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه لیـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نیســـــــې دهواپرنـــــــدګان تـــــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نیـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوره هواکښـــــې

پـــاتي نشـــوې ولـــې دي لویـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنیادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بیاپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ســـتا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېرېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانددې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تېت شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله توركانۍ دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدا یې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالېږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځورېږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالېږې
په کوم ښکلې مخ مین یې — که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېږې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغيزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هيڅ کوراوهيڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته ورې   که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوري هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي
دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښي سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښي　　لګیدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښي دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښي لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښي　　ژرږونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښي
مونږ په سره انګارکښي سوزوتاسي سوزئ په لمبوکښي

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښي کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی ستړګي　　په هیڅ شاني نه مړیږي
نن له مړوځني ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هیڅ په زړوکښي
یاخوزړونه بیخي نشته　　ددي خلقوپه سینوکښي
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا ځپووړموکښي
پخواني تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښي
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددي عصرانسانان اوس　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښي لامبي　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښي پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخوري مړي دپاره　　پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندي دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیري چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښي　　دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي　　که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکي په مخ باندي بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته　　عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي　　ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي　　ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته　　ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خوا ږه یاران چې ګورې　　یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد　　نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي　　دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې　　بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي　　پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې　　زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي　　دفرېب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادې اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه　　لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه　　یاتوتي غوندې رنګین شه
ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کړه سړې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی | ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره | دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی | توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه | دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی | شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو | بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی | چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه | ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره | په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي | چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې | حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي | په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره | په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي | دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره | داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي | دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري | له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم | سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو | خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې | په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک | که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې | که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه | یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي | خوټینګ عزم وهمت غواړي

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پي مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښي چي تيرشوي   توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چي هرڅه جهانګيران دي

تول د توري په رڼا کښي خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وي په ځانګوکښي   هيڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول   ستانظرکښي و يکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښي بي ته لاتيره تيغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلي مورداسي روزلي

که په وهيري زما وروره!   دهمدي ورځي دپاره
پښتنه موردځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتيروتورولو واره

بي دتوري له سپين مخه په بل مخ چي مين نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتي داقانون دی
چي دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښي ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښي   ماليدلی دامضمون دی

„مرني دي چي يادبري په سندرواوپه وير“
دهر نشي ورکولی دتيري توري تاثير

لکه غريه هسکه غاړه   له آسمان لاندي اوسيږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بي له خدايه بل له هيچا   اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زره ددښمن مخ ته   ځای په ځای تينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچـپ اوري څه لـه مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښـپ   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښـپ لـه ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چـپ ته بیاکړي غېره واړه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلـپ خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نښه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښـپ   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځـپ   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنـو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوواړودخپل زړه په کوه طورکښـپ
ماپه نیموشپوکښـپ کړی دپاک خدای په لوړحضورکښـپ

په هرزړه کښـپ بیل بیل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

لـه هغوزړونوځاریږه چـپ پکښـپ لوړه آرزووي
څه چـپ ښه ورته ښکاریږي پخپل قام ده پیرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چـپ یوازې په دنیاکښـپ   ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چـپ یوغوړاوري   بل ته هم رسیږي ورو‌ره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه لـه کوره

ته بې ناست هغې بیړۍ کښـپ چـپ پکښـپ افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه پـه يوه ژبه ګړيږئ
په يـوه نامـه هرکله اوپه هرځای کښې يـادېږئ
ديوه پښتون پـه ښه نوم سرترسره ټول نازېږئ
ددښمن اودوست نظرکښې لکه يووجودښکارېږئ

چې پردوله يوښکارئ همدغه مودی يـو والی
نوک او ری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مويوښادي يوه ده په رکوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګې خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غريږو مرو د يووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته چې موجب دبېلتون شينه

سپين اوتورديوې سترګې کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه وروڼه يوله بله پردي کېږي

راشئ !ای پښتنوورونو يوله بله به ځاريږو
دپښتون دژوندپاره به هريوله سرتيريږو
خوشحالي به مويوه وي په يوه غم به ګريږو
په نامه دپښتنوالی به مونږ واړه قربانيږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه ببرته يوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي له غمونه به خالي شي
د الفت خواږه اشعاربه پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرکوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډيره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وريښمواو زربفتو بنايسته ټوکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکی ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رښا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خوري خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپري نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهېرم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي
ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپینه رداکښې
دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! څېري کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا

څه ژړاملګرې ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکې دي دګل په مخ

ډېرلکه لاله داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمې دې خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي

یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بینایې د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و

بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه

ما ل دولت له حده تېرو،واک بې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خيټه يې لويه اوکره يې وره ده ډيره

غله يې ډيره مال يې ډيردی هرڅه ډيروړکره

مزدوران وږي دي يوه بيي مړه ده ډيره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډيره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خځبدلی تري پيړه ده ډيره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډيره

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موره یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموره غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ایښي داشین خال ستاپه جبین دی
زما زړه هم دغه له لاسه شین دی

ستا امېل کښې بې سل زړونه دي پیيلی
چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی بې دلرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهېږم
که زما دزړه په سروینو رنګین دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت یې
په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمني

ورورديې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره
تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له یاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبې خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثال
څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته وايې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وايې دزړه حالونه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې درته وایم په مايې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وايې نه یم دومره ارزانه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم

ډېره دې زياته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

خومره به نه وي، خومره به نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو په تنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لړ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نورېې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاږه درته ولاړدي تېټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دېوي منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګېله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجمال ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زما د آه له حرارته دوزخونه جوړ شوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړ شوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړ شوه

چې سرمی تیټ کړ څپل ګرېوان ته دمعنا په لټون
له یوه څاڅکی راته لوی دریابونه جوړ شوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړ شوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړ شوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړ شوه

سره او سپين ما چې په نظردمحبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړ شوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړ شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانډې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اواقوام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړې پې پيتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار پې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال پې داوي

هغه څنګه مامورۍ ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښېږي دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کووڅرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموږينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په څوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سري باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دتينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرڅامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکېږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه

دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که څنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځې هسې یومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي ښندلی په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان یوجهانګردو
مخ اوښتې باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې ولیدل په دې جهان کښې
ویلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پیداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

یوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
یومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په یووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــي لـــــه ګلشـــــنه راجداشـــــي

یابخارلـــــه دریابونوپـــــه هواشـــــي

یـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دوړو

یـــــوګرد پورتـــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــه زرګونوکلوژونـــــدکړي ملتونـــــه

پـــــه قرنـــــو قرنـــــو ځملـــــي وي ولســـــونه

د افـــــرادو دعـــــروج هســـــي مثـــــال دی

لکـــــه وي چـــــي دریـــــابو نوکښـــــي موجونـــــه

(۲)

پـــــه اســـــلام کښـــــي فردتـــــابع دجمعیـــــت دی

دملـــــت اجمـــــاع قـــــانون دشـــــریعت دی

پـــــس دخـــــدای اودرســـــول لـــــه امرونهـــــی

دښـــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېرنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکرباندي کارکول دی

خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هیچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمكراسي

پرســـــــتش ديـــــــوه تـــــــن بـــــــت پرســـــــتي ده
دمســـــــــــــلک پيـــــــــــــروي لويـــــــــــــه ازادي ده
پـــــه کـــــوم ځـــــای کښـــــې چـــــې يـــــوفکرکړي کارونـــــه
هلتـــــه خوشـــــې مهمـــــل لفـــــظ ديموکراســـــې ده

دروح اطمينان

هغـــــه ځـــــای کښـــــې وي دژونـــــد واړه خوندونـــــه
چـــــې ځـــــوک نـــــه وينـــــي ځـــــه زجربـــــې قانونـــــه
اطمينـــــــــــــان دروح اوفکرهلتـــــــــــــه بويـــــــــــــه
چـــــې اصـــــول اوقـــــوانين کـــــوي کارونـــــه

صبر

(۱)

ځينـــــې وايـــــي صـــــبرغم کښـــــې نـــــه ژړل دي
داولادپـــــه مړينـــــه ږيـــــره نـــــه شـــــکول دي
کـــــه صـــــحيح معنـــــايي غـــــواړې زمـــــا جانـــــه
پـــــه سختيوکښـــــې دخپـــــل ځـــــان نـــــه بايلـــــل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحروې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لېلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکر روي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو تږولو احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی
که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسي شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چي په جهان کښي نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پي ولیده دعشق پکښي اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیا شعراو هنرپیداشو

مات ګودری

(۱)

دګودریه غاړه پروت و مات ګودری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړ کړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډیرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته توره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدي څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینبی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپي او ورځې هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

خه چې غوښتې سليمان دسبا ښارنه
ته بې مومې دسبا ورځې له كارنه
دبلقيس تخت به دستركو رپ كښې راوړی
دا اميد كېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

كبان وايي ژوندپيدا دی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواكښې
حقيقت ورک دی ددهرله كتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشكله
سرګردانه كړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځيني وايي غوټۍ خاندي هوسيږي
زره تنګې نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نـــــــوروایي لـــــــه ډېـــــــرې زړه تنګـــــــی نـــــــه
زړه بـــــې چـــــوي اوګرېـــــوان بـــــې ځیـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــډای ثـــــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــړول دی
دفقیرثـــــــــــواب روژې خـــــــــــدای تـــــــــــه نیـــــــــــول دی
غـــــــازي وژنـــــــې بـــــــل ســـــــږی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــهیدثواب خپـــــــل ځـــــــان پـــــــه بـــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــې فکـــــردوطن پـــــه زړه کښـــــې مینـــــه دیـــــار
دزوراوظلـــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــمن دازادۍ طرفـــــــــدار
پـــــــه حـــــــق ویلومـــــــاتوي بـــــــت اوطلســـــــم دډار
شـــــاعر دپـــــاره مناســـــب دی همدغســـــې شـــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځۍ او د ادبیاتو د پوهنځۍ د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املأ او انشأ.

۱۶- ليکوالی (املأ او انشأ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی ځرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library